

השפעת המלחמה על כלכלת ישראל

צביקה אקשטיין, שרית מנחם כרמי, סרגיי סומקין, עידית קלישר

בשיתוף: עמוס ידלין גיורא איילנד וצוות Mind Israel

בהתייעצות: בנימין בנטל, שלמה דברת, קובי הבר, רונן ניר, אמיר רשף

תוכן העניינים

---

1. תנאי הרקע, חולשות וחוזקות המשק טרם המלחמה
2. תרחישים להתפתחות המלחמה
3. השפעות כלכליות של המלחמה על המשק
4. ניהול המשק בזמן המלחמה – מה צריך לעשות בשנים 2023-2024?
5. המלצות מדיניות ממשלה 2023-2024 עם מבט קדימה

המצב המאקרו כלכלי בישראל בסוף 2022 – טוב יותר מכל התחזיות המוקדמות

- צמיחה גבוהה ב- 2017-2022: 4.2% לשנה בתוצר - 2.3% בתוצר לנפש
- ענפים מובילי צמיחה – ענף הייטק וענף שירותים פיננסיים, הערוצים המרכזיים – עלייה בעובדים טכנולוגיים ודיגיטציה

נתונים מאקרו כלכליים:

5.1%
אינפלציה

+0.6%
גירעון (עודף)

60.8%
יחס חוב-תוצר

79%
שיעור תעסוקה
(25-64) בשיא

מצב המשק ערב המתקפה סימנים לסטייה מתוואי הצמיחה

60 נ.ב.
פרמיית סיכון
עלתה מ-40 נ.ב.

3.85
שקל מול דולר

3.8%
אינפלציה
(12 חודשים עד 9/23)

3.5%
אבטלה

3.0%
תחזית צמיחה
2023-24

- סביבת ריבית גבוהה – 4.75%
- ירידה בהכנסות המדינה ועליה בגירעון
- חשש להורדת הדירוג

- משבר ההייטק העולמי
- ירידה משמעותית בהשקעות זרות

- הרפורמה המשפטית
- עלייה באי ודאות
- חשש לפגיעה באיכות המוסדות ובצמיחה

חוזקות המשק ערב המתקפה

המשך העלייה בכוח האדם בענף ההייטק

(בקצב מתון יותר מאשר בשנים 2017-2022)

- היקף משמעותי של ההשקעות שגויס בשנים 2020–2022 מספיק ל-3-4 שנים במקום כשנתיים
- עוצמת ההשקעות בענף ההייטק גדלה עם פיחות השקל
- עלייה בביקושים בחברות תעשיות ביטחוניות על רקע מלחמת רוסיה-אוקראינה
- אולם, בעיות מימון בקרב חברות הזנק הנמצאות בשלבי גיוס מוקדמים

תקציב 2023-24 – "תקציב חלוקתי" ללא רפורמות תומכות צמיחה

(מנועי צמיחה לתקציב 2024 – בהמלצות מדיניות)

כדי לאמוד את ההשפעה של המלחמה על המשק יש להניח תרחיש ייחוס להתפתחות המלחמה

אסון ה-7 באוקטובר הביא את המשק למשבר צבאי וחברתי חמור

- **אסון מקומי - פוגע בביטחון הציבור, העסקים, והמשקיעים**
- **משבר האמון של הציבור בממשלה**
- **פרמיית סיכון עלתה ל-130 נ.ב.**
- **חברות דירוג – הפחתה באופק הדירוג**
- **ריבית גבוהה:**
  - **גרעון גבוה – איתות שלילי למשקיעים**
  - **מימון הגירעון יקר מאוד (תוואי עולה של יחס חוב תוצר)**
- **יכולת ביצוע מוגבלת ותגובה איטית של הממשלה**

חזרה מהירה של המשק לתעסוקה ולתוואי צמיחה תלויה בתחושת הבטחון האישי, אמון הציבור והמשקיעים

- עמידה ביעדי המלחמה, ובמיוחד שחרור החטופים – תשקם את תחושת הביטחון האישי של האזרחים, תתרום לחזרתם המהירה לפעילות הכלכלית
- השגה חלקית של היעדים תעכב את החזרה לתוואי הצמיחה ואף עלולה לגרום להגירה של הון אנושי איכותי מישראל (גם על רקע הירידה הצפויה ברמת החיים)
- חזרה לפעילות כלכלית תלויה באמון הציבור בממשלה ובשירות הציבורי

תרחיש ייחוס להתפתחות המלחמה*

מלחמה מול עזה, ופעילות צבאית מתונה בצפון

יעד: שלילת יכולת צבאית של החמאס, השבת החטופים, הסרת איום חיזבאללה

2024				2023	
רבעון 4	רבעון 3	רבעון 2	רבעון 1	רבעון 4	
ירוק	חזרה הדרגתית		צהוב	אדום	מצב בעורף
שחרור מלא	40 (1%)	40 (1%)	140 (3%)	220 (5%)	סד"כ מילואים פעיל (אלפים), בסוגריים - אחוז מהמועסקים
פעילות מלאה	25 (1%)	50 (1%)	125 (3%)	310 (7%)	נעדרים זמנית מעבודתם (בסוגריים - אחוז מהמועסקים) **

השפעות המלחמה על התקציב, 2023 בהנחת התנהלות אמינה

אומדן תוספת ההוצאות עקב המלחמה
ברבעון 4, 2023:

70 מיליארד ₪

(כולל ירידה בהכנסות הממשלה)

יחס חוב לתוצר: 63.9%

64% בתרחיש S&P, 63% - בנק ישראל (תיקון ביחס ל-62%
בתחזית מ-23.10.2023)

תחזית צמיחת התוצר:

ירידה מ-3.0% ל-**1.5%**

(מכון אהרן ו-S&P), 2.0% בנק ישראל (תיקון ביחס ל-2.3%
בתחזית מ-23.10.2023), 2.0% משרד האוצר. (הפער נובע
מההבדל בהנחה על היקף הפעילות בחירום)

גרעון*: 5.5%

5.3% בתרחיש S&P, 3.7% בנק ישראל (תיקון ביחס
ל-2.3% בתחזית מ-23.10.2023)

בתקציב 2023 שאושר בממשלה נותרו לפחות 2 מיליארד כספים חלוקתיים

נדרשת אחריות תקציבית, עצירת פעילות לא חיונית. המשק לא בתרחיש קורונה!

השפעות המלחמה על התקציב, 2024

בהנחת התנהלות אמינה

אומדן תוספת ההוצאות:

76 מיליארד ₪

(כולל ירידה בהכנסות הממשלה)

יחס חוב לתוצר: 69.4%

67% בתרחיש S&P, 66% - בנק ישראל (תיקון ביחס ל-65% בתחזית אוקטובר 2023)

תחזית צמיחת התוצר:

1.0% מכון אהרן

2.8% - 0.5% S&P, 2.0% בנק ישראל (תיקון משמעותי ביחס ל-2.8% בתחזית אוקטובר 2023), 1.7% משרד האוצר (הפער נובע מההבדל בהנחה על מהירות החזרה לשגרה)

גרעון*: 5.6%

5.3% בתרחיש S&P, 5.0% בנק ישראל (תיקון ביחס ל-3.5% בתחזית אוקטובר 2023)

שימוש בכספים חלוקתיים והסטות תקציביות (כ-15 מיליארד ₪ עבור שנת 2024)

יקטין את הגרעון ל-4.6% ויחס החוב לתוצר ל-68.4%

תקציב 2024 חייב להתנהל על בסיס תרחישי מלחמה

יעד תקציב 2024: סדרי עדיפויות חדשים מיידית!

1. הגברת יכולת ביצוע הממשלה, 2. הגברת הביטחון הלאומי, 3. רפורמות תומכות צמיחה.

ניהול המשק בזמן המלחמה – מה צריך לעשות מיידית?

אוכלוסיות יעד עיקריות לטיפול:

- **מפוני עוטף עזה וצפון** (מגורים, אבדן הרכוש, אבדן השתכרות, חינוך, טיפול נפשי)
- **משרתי המילואים** (אבדן הכנסה, משכנתאות, שמירה על קשר עם מקום העבודה, בני בנות זוג)
- **נעדרים זמנית מעבודתם** (תושבים מפונים, מועסקים בעסקים בקשיים)
- **ערביי ישראל (חזרה מיידית לעבודה בדומה לענף הבריאות. מאבק באפליה על רקע אתני – סכנה לנזק כלכלי ופוליטי)**
- **גברים חרדים: עידוד תעסוקה, עידוד שירות אזרחי**

עסקים:

- עסקים בענפים בקשיים (בינוי, תיירות, חקלאות, בידור, אירועים ופנאי, מסחר)
- עסקים קטנים ובינוניים, עצמאים (סוגיות תזרים מזומנים, מיסים)
- חברות הזנק

נדרשים מנגנוני ביצוע יעילים

נטל ביורוקרטי ונטל רגולטורי – שחרור חסמים

יעדי המדיניות הכלכליות: תיקון תקציב 2023 מיידית

הגברת יכולת הביצוע והאמון בממשלה, הגברת הביטחון הלאומי

- מנהיגות כלכלית: החלטות אמינות, מהירות, בהירות עם אופק משמעותי לטווח הארוך, ובעיקר מינויים מקצועיים בצמרת הממשלה ובמנגנוני הביצוע
- הקמת קבינט כלכלי מצומצם (5-6 חברי קבינט) לביצוע ודברור המדיניות בתיאום עם בנק ישראל
- מיצוי ההסטות התקציביות הדרושות מתקציב 2023 במטרה להקטין את תוספת ההוצאות האזרחיות
- מניעת עוקף תקציב: התחייבות להוצאות שיכללו ב-2023 מתוך הנחה כי יבוצעו בתקציב 2024 ימומנו בשנת ההוצאה
- **הארכה לאלתר של המינוי הנגיד פרופ' אמיר ירון ל-5 שנים – בוצע!**
- מנגנוני ביצוע יעילים, ללא ביורוקרטיה, שת"פ עם רשויות מקומיות והסקטור העסקי, תיאום ותכלול הפעילות של גורמי הממשלה תוך ביטול כפילויות וביזורים
- תמיכה לעסקים, מועסקים, מפונים, נפגעים

יעדי המדיניות הכלכליות – תקציב חדש ל-2024:

הגברת יכולת ביצוע הממשלה, הגברת הביטחון הלאומי, רפורמות תומכות צמיחה

- שינויים במבנה המשרדים, ביטול משרדים, תיאום בין משרדי, שיתוף רשויות מקומיות

- התכנית הכלכלית ל-2024 צריכה להיות מותאמת לצרכי המשק: מענה לשינויים פרמננטיים בביטחון, בריאות, רווחה ובטחון פנים

- אחריות תקציבית: שמירה על גרעון שאינו עולה על כ-5.0%

- שינוי בסדרי עדיפויות לתמיכה במנועי צמיחה – תעסוקה ופריון עבודה

יעד מדיניות הבטחון: לתת תחושת הבטחון של 6 באוקטובר 2023

מהו היקף הצבא אשר נדרש להחזרת תחושת הבטחון של התושבים והרתעת האויב?

- חזרה לכשירות מבצעית ושמירתה לאורך זמן
- הגדלה פרמננטית של היקף הסד"כ ושמירה על כשרותו לאורך זמן
- עדכון מערך לוגיסטיקה
- עדכון מלאים של ציוד הגנתי והתקפי

אומדן לתוספת תקציב הבטחון: 10-20 מיליארד ₪ בשנה – לחומש 2025-2029
נדרשת אחריות תקציבית לאור אי הוודאות הגבוהה לגבי גודל הצבא והצורך
בשיקום תחושת הביטחון ואימון הציבור

יעד המדיניות החברתית והאזרחית: שיקום תחושת הביטחון האישי

1. החברה הערבית: החזרת העובדים, הסרת המגבלות לתעסוקה, חיזוק תחושת השייכות
  2. עידוד אוכלוסיות (חברה חרדית / חברה ערבית, פריפריה / מפונים / עובדים בחל"ת) לתעסוקה והכשרה, בדגש על ענפים עם ביקוש גבוה
  3. חזרה בטוחה לפעילות של מערכת החינוך
  4. טיפול במפונים ובנפגעים באופן מיטבי שיאפשר להם חזרה לשגרת חיים
- אתגרים להמשך: הכלכלה של האוכלוסייה הפלסטינית בעזה וביהודה ושומרון**

ביחד ננצח!

נספחים

תיאור תרחיש ייחוס

מלחמה מול עזה ופעילות צבאית נקודתית בצפון

- לחימה מול עזה: שלילת יכולתו הצבאית של החמאס והשבת החטופים
- פעילות צבאית הדדית מתונה בצפון תוך הימנעות מהסלמה כוללת – פגיעה ביכולות חיזבאללה, בעיקר בכוחות רדואן
- במהלך רבעון 1 2024 מסתיימת הלחימה בעזה ונוצרת הפסקת אש בפועל בגבול הצפון
- **יצירת איום אמין על חיזבאללה, חשש להסלמה, העדר רצון להיקלע למלחמה אזורית, לחץ דיפלומטי - מובילים לנסיגת חיזבאללה צפונה בהתאם ל-1701 ולהסרת האיום על תושבי הצפון**
- המפונים בעוטף עזה ובצפון יכולים לשוב לבתיהם אחרי פסח 2024
- ירידה מדורגת בכוח המילואים עד רבעון 4 של שנת 2024

תיאור תרחיש נוסף של לחימה מלחמה מול עזה, מתקפה רחבה בצפון ביוזמת ישראל

- מתקפה רחבה של צה"ל נגד חיזבאללה
- ירי טילים מסיבי של חיזבאללה על ישראל, בעיקר בקו חיפה – טבריה (כולל)
- מערכה של כחודש בעצימות גבוהה ברבעון 1 של שנת 2024
- עצירת הפעילות הכלכלית למשך חודש מקו חיפה (כולל) וצפונה, לרבות נמלי חיפה
- פגיעה בתשתיות (תחבורה, אנרגיה, בתי חולים, לרבות הפסקות חשמל ופגיעות נוספות בשירותים חיוניים)
- עד פסח 2024 ייווצרו תנאים להפסקת אש בגבול הצפון והסרת האיום על תושבי הצפון (הרחקת כוחות רדואן בהתאם להחלטה-1701)
- המפונים בעוטף עזה ובצפון יכולים לשוב לבתיהם אחרי פסח 2024
- ירידה מדורגת בכוח המילואים, חלקו מגויס גם לאחר סיום הלחימה לסיוע בשיקום תשתיות

השפעות המלחמה על המשק, 2023

צמיחת התוצר בין רבעון 4 לרבעון 3: מינוס 10%

- נעדרים זמנית מעבודה – 530 אלף *

- מילואים: 220 אלף, 45 אלף (10% ממועסקים ערב המלחמה) בענף ההייטק

- פעילות לא סדירה של המשק: 310 אלף

- מועסקים: 4,045 אלף

- ענף ההייטק – 388 אלף *

- יתר ענפי המשק – 3,657

- יתר ענפי המשק: 3,712 אלף. כולל אנשי מילואים

- פריון העבודה: ללא שינוי

- הפסד תוצר רבעוני כתוצאה ממעבר של אנשי מילואים שרובם מועסקים במגזר עסקי למגזר ממשלתי והפרשי תוצר לעובד (ענף ההייטק – 600 אלף ₪ בשנה, יתר ענפי תעסוקה מגזר העסקי 370 אלף ₪ בשנה, מנהל ציבורי – 177 אלף ₪ בשנה) – 10 מיליארד ₪

עיבודי מכון אהרן לנתוני הלמ"ס, משרד האוצר, בנק ישראל.

אומדן המועסקים בענף ההייטק בשנת 2023 מתבסס על היקף ההשקעות הזרות ופריסתן ל 3-4 שנים, והתפתחות התעסוקה בענף לפי סוגי חברות: חברות הזנק (9%), מרכזי מו"פ של חברות רב-לאומיות (17%), חברות שירותי הייטק (50%), חברות תעשייה ביטחונית (12%)

אומדן תוספת העלות עקב המלחמה, רבעון 4 שנת 2023 כ-70 מיליארד ₪*

תכנית כלכלית: רכוש עסקים וחל"ת:
23 מיליארד

הוצאות ביטחון:
20 מיליארד

הוצאות אזרחיות:
13 מיליארד

תמיכה בנפגעי רכוש:
3 מיליארד

ירידה בהכנסות:
11 מיליארד

תמיכת משרד האוצר בעסקים

עסקים בקו העימות – החזר מלא לכלל הנזקים הישירים והעקיפים (שכר, אובדן מחזור)
יש לכלול ערי עוטף נוספות שנפגעו משמעותית ושאינן כלולות כמו אופקים (התקבל)

1

תמיכה בעסקים ועצמאים – 6.5 מיליארד ₪ בחודש
(עד 400 אלף ₪ בכפוף לפגיעה של 25% לפחות במחזור) – דחיית תשלומים, הלוואות בערבות
מדינה ומענקי המשכיות עסקית.

2

יש להגדיל במייד את אופק התמיכה ולוודא טיפול מהיר ואפקטיבי בעסקים, ללא בירוקרטיה
יש לוודא שאין תמריץ שלילי להרחבת הפעילות בעת מלחמה

3

תמיכה בחברות הזנק: 400 מיליון ש"ח

תמיכת משרד האוצר במועסקים

מכון אהרן תומך במתווה החל"ת של משרד האוצר

חל"ת למועסקים – ללא שינוי במתווה החל"ת הקבוע (תקופת אכשרה, מימוש ימי חופש, זכאות לאחר 30 יום)

יעד: תעסוקה מרבית של המשק

- יש לקצר את תקופת האכשרה, לבטל את מימוש ימי החופש שהם קנס על המועסק, ולקצר את תקופת הזכאות באופן שיאפשר למעסיק יותר גמישות בהחזרת עובדים
- יש להגדיל את אופק החל"ת עד סוף 2023 (התקבל)

השפעות המלחמה על המשק, 2024

צמיחת התוצר: 1.0%

- נעדרים זמנית מעבודה:

- מילואים: רבעון 1-140 אלף, רבעון 2-40 אלף, רבעון 3-40 אלף, רבעון 4-0

- פעילות לא סדירה: רבעון 1-125 אלף, רבעון 2-50 אלף, רבעון 3-25 אלף, רבעון 4-0

- מועסקים (נתון שנתי, לא כולל נעדרים זמנית מעבודה): 4,319 אלף

- מהם: ענף ההייטק – 419 אלף (רבעון 1-388 אלף, רבעון 2-427 אלף, רבעון 3-427 אלף, רבעון 4-435)

- יתר ענפי המשק: 3,900 אלף

- פריון העבודה: ללא שינוי

- הפסד תוצר שנתי כתוצאה ממעבר של אנשי מילואים שרובם מועסקים במגזר עסקי למגזר ממשלתי והפרשי תוצר לעובד (ענף ההייטק – 600 אלף ₪ בשנה, יתר ענפי תעסוקה מגזר העסקי 370 אלף ₪ בשנה, מנהל ציבורי – 177 אלף ₪ בשנה) – 10 מיליארד ₪

אומדן תוספת העלות עקב המלחמה, שנת 2024

כ-76 מיליארד ₪*

תכנית כלכלית: רכוש עסקים וחל"ת:

22 מיליארד

הוצאות ביטחון:

25 מיליארד

הוצאות אזרחיות:

3 מיליארד

שיקום ותמיכה בנפגעי רכוש:

6 מיליארד

ירידה בהכנסות:

20 מיליארד

* ללא תוספת הוצאות בריאות רווחה (הוצאות אזרחיות) והוצאות ריבית. התזרים כולל עלות נדחית של 19 מיליארד שקל מ-2023. סה"כ תוספת לגרעון לאחר סיוע אמריקאי, הסטות תקציביות ושימוש בקרן מס רכוש: 33 מיליארד ש"ח

יצירת אופק תמיכה למשפחות מפונות: יש לבנות בדחיפות את תקציב התמיכה עבור המשפחות המפונות לשנת 2023 והרשאה להתחייב לשנת 2024

- כיסוי עלויות משק הבית (מגורים, רכוש, שתכרות, חינוך, טיפול נפשי)
- הערכת תקציב על בסיס מבנה הוצאות של "משפחה מייצגת" לפי פילוח על פי גיל:
  - משפחה בה ראש משק הבית בגיל +65
  - משפחה בה ראש משק הבית בקבוצת גיל 45-64
  - משפחה בה ראש משק הבית בקבוצת גיל 30-44
  - משפחה בה ראש משק הבית 20-29

עקרונות אגף התקציבים להתנהלות כלכלית בעת מלחמה

הלימה בין עמדת מכון אהרן לעמדת אגף התקציבים

- קיימת אי וודאות לגבי היקף ואורך הלחימה בעזה ופתיחת חזיתות נוספות
- הממשלה תידרש לתקן את חוק התקציב להגדלת מסגרת התקציב ונדרשת מקצועיות ואחריות פיסקלית
- מימון ההוצאות ראשית על ידי מיצוי המקורות הקיימים בתקציב 2023-2024
- הסטה מיידיית של 16 מיליארד ₪ מתוך תקציב המדינה לשנים 2023-2024 (מתוכם 8 מיליארד ₪ ב-2023 ו-10 מיליארד ב-2024)
- הגברת יעילות התפקוד הממשלתי על ידי ביטול ומיזוג משרדים

יש לאשר תקציב 2024 עד 15.12.2023

המדיניות המומלצת לתמיכה במנועי צמיחה

רפורמות ארוכות טווח עם יעדים, תוכניות ותקציב
לשמירה על שיעור תעסוקה גבוה תוך העלאת הפריון

עיקר הצמיחה בפריון יגיע לחציון התחתון של
האוכלוסייה ויצמצם את העוני

יעדים ותוכניות מרכזיות לרפורמות

בירוקרטיה ויוקר המחיה

התרת חסמי ייבוא, מבנה רשות הרגולציה (ROB)

שיכון ודיור

הורדת יוקר המחיה, יעילות במיקום דיור ותעסוקה

הון ציבורי

השקעה בתשתיות ליבה, תחבורה

תעסוקה והון אנושי

יישום המלצות 2030, מיקוד בחציון התחתון

החברה החרדית

תכנית לתעסוקה איכותית

החברה הערבית

ליווי הרשות ביישום החלטה 550

הייטק

הגדלת כמות עובדים עם מיומנויות היי טק

טרנספורמציה דיגיטלית

קידום דיגיטציה וחדשנות

מינהל ציבורי ורשויות מקומיות

הגברת היעילות

שילוב כלכלי וחברתי של החברה החרדית

שירות צבאי

הצבא צריך למצוא דרכים שבהן גברים חרדים יוכלו להשתלב בשירות מרצון ולא בכפייה

לכידות חברתית

- שימור ההתנדבות החרדית והתרומה לכלל החברה, אם לא בערוץ הצבאי - בערוץ האזרחי
- ערוצי שירות חדשים ומותאמים שנותנים תשואה חיובית לפרט ולמשק
- שילוב חרדים וחרדיות להחלפת עובדים שגויסו למילואים תוך סבסוד הכשרות קצרות ואפשרות למשרות חלקיות
- הקניית ידע וכישורים הנחוצים בשוק העבודה, צבירת ניסיון

שילוב בחברה הכללית

- כל אזרחי ישראל נלחמים יחד על הבית.
- היעד - לשמר את תחושת הלכידות החברתית - שיכולה לתרום לשילוב גם בתעסוקה
- ירידת הרתיעה של חרדים מלהשתלב במקומות עבודה הטרוגניים
- פניית חרדים למקצועות נדרשים כדי לענות על ביקושים במשק
- שילוב לימודי מתמטיקה ואנגלית לצעירים, הכשרות לתעסוקה איכותית, פנייה לחלקים בחברה החרדית שפתוחים ומוכנים לשינויים, בשיתוף ההנהגה ובהסכמה.

החברה הערבית

- אי הגעה למקומות העבודה מאז תחילת המלחמה עקב תחושת חוסר ביטחון אישי ומגבלות מצד ראשי עיריות ואחרים
- שיעורי תעסוקה נמוכים טרום המלחמה גם בקרב הגברים, בעיקר הצעירים

המלצות: החזרת העובדים והגדלת שיעורי התעסוקה

1. **החזרת העובדים** - הסרת מגבלות, הורדת מתח בין העובדים והחזרת תחושת הביטחון האישי
2. **שילוב בלתי מועסקים במשרות פנויות במשק:**
  - החלפת עובדים זרים ופולסטינאים
  - החלפת עובדים שגויסו למילואים
  - תמרוץ מעסיקים וסבסוד הכשרות קצרות

תרחישי סיום המלחמה בעזה*

ניצחון מלא:

שלילת יכולות צבאיות וממשל של החמאס לרבות חיסול ההנהגה (דף וסינואר)
ופגיעה משמעותית בחייליהם (כיום 25 אלף איש)

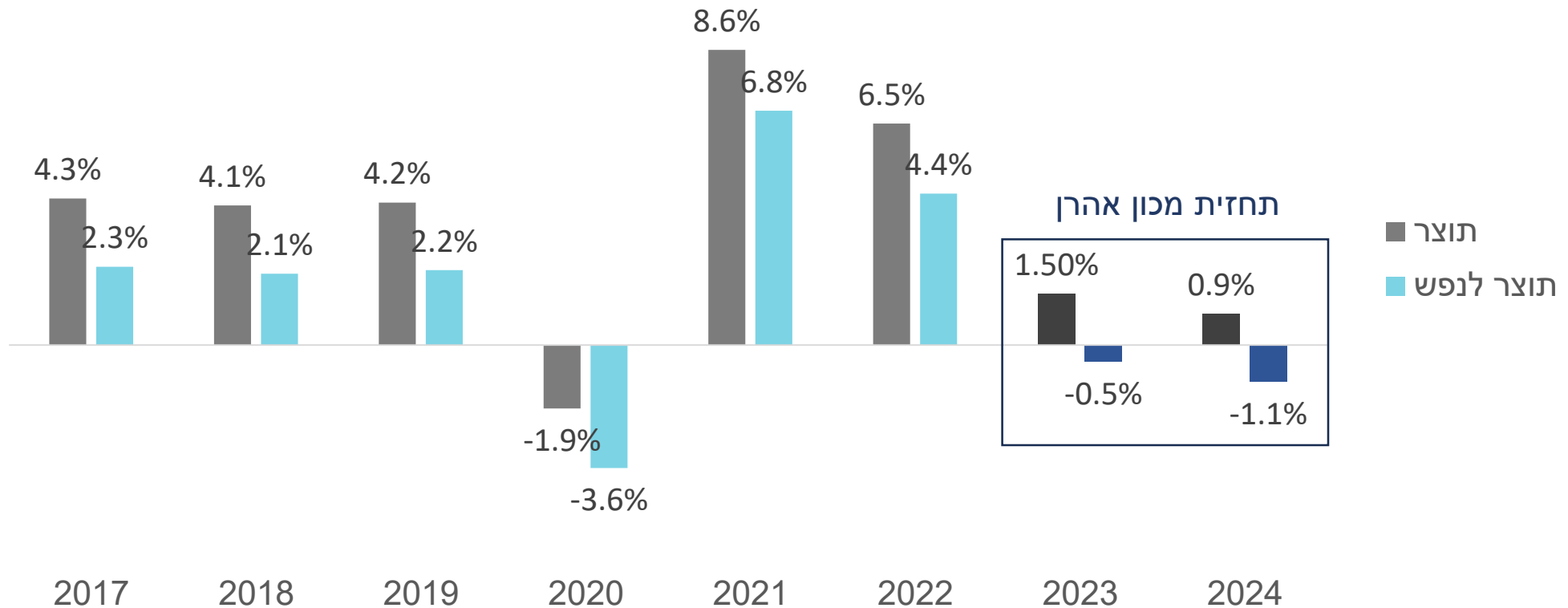
ניצחון חלקי:

צה"ל פועל בחלק הצפוני של עזה, פגיעה בבירה

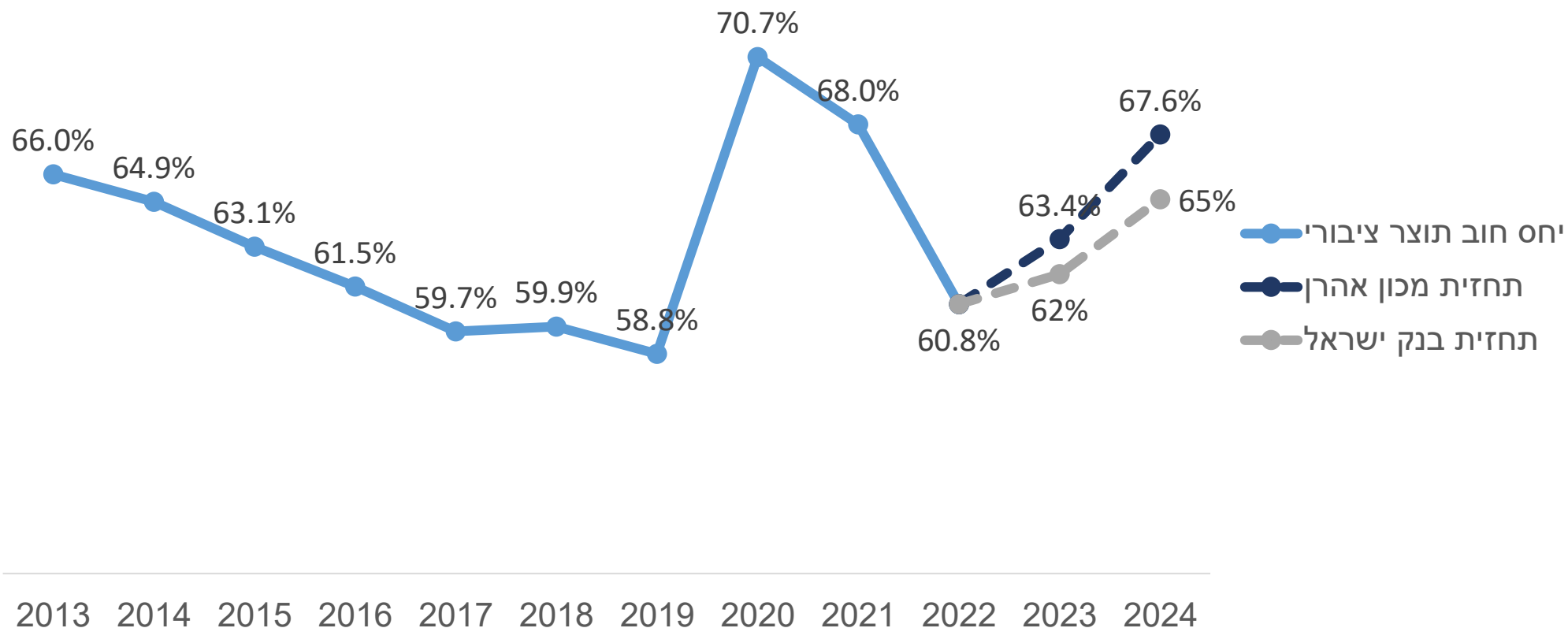
דשדוש ואי הצלחה:

חמאס במוכנות הגנה טובה

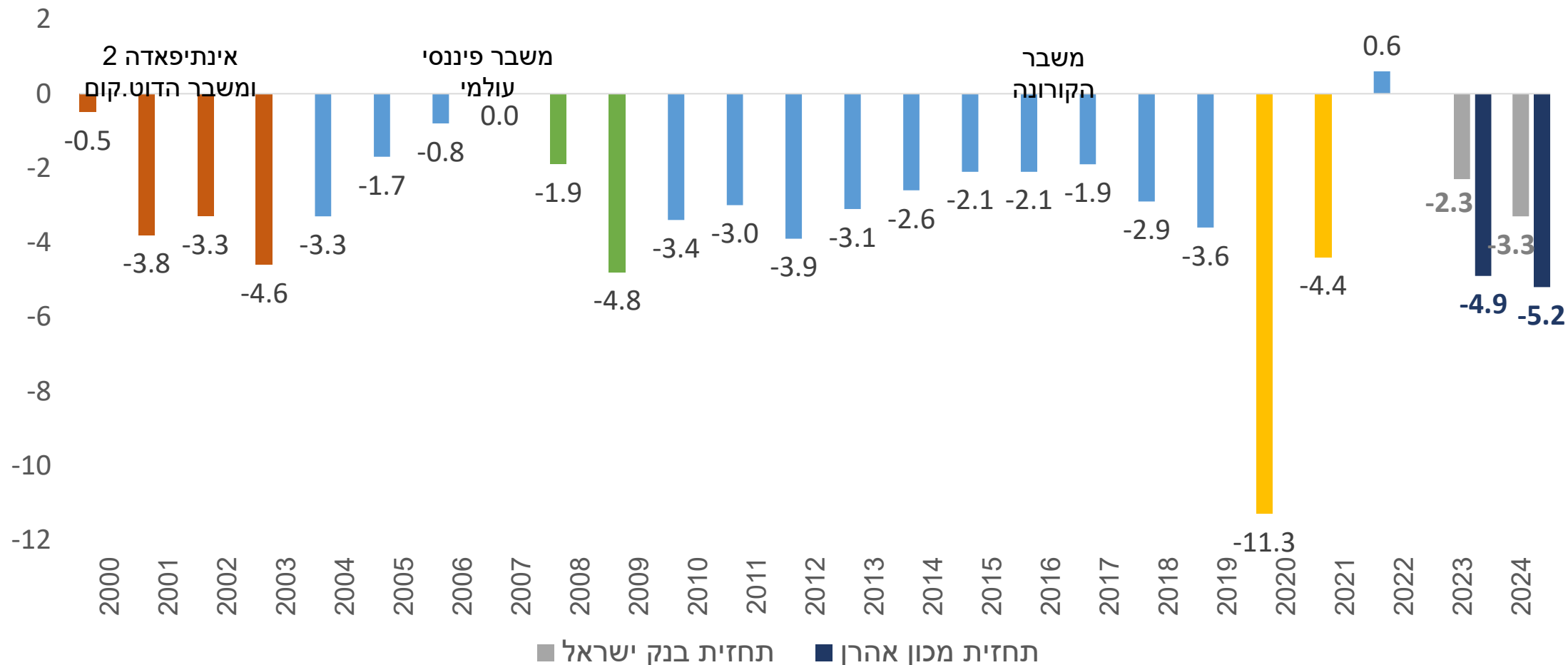
שיעורי צמיחה שנתיים, תוצר ותוצר לנפש

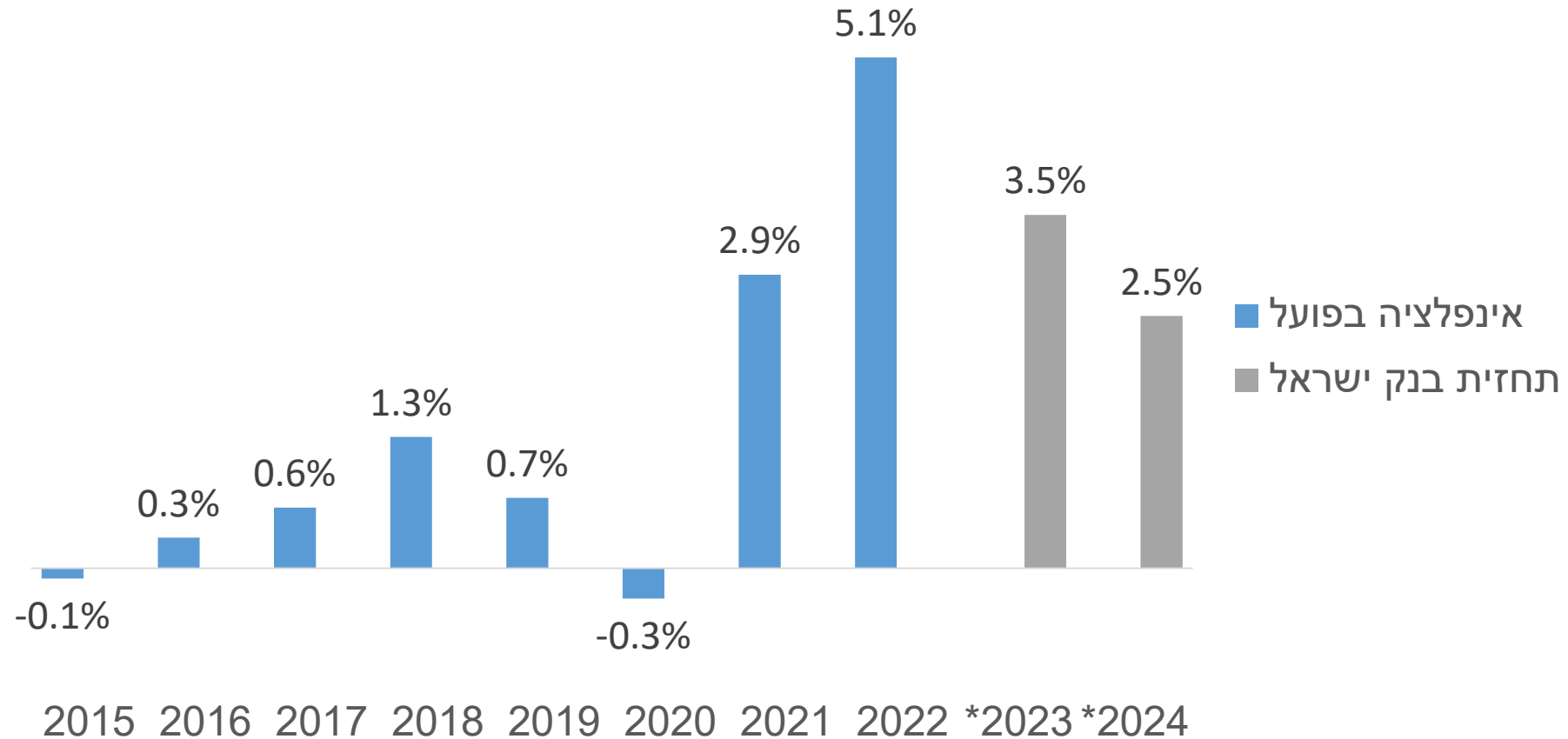
יחס חוב תוצר

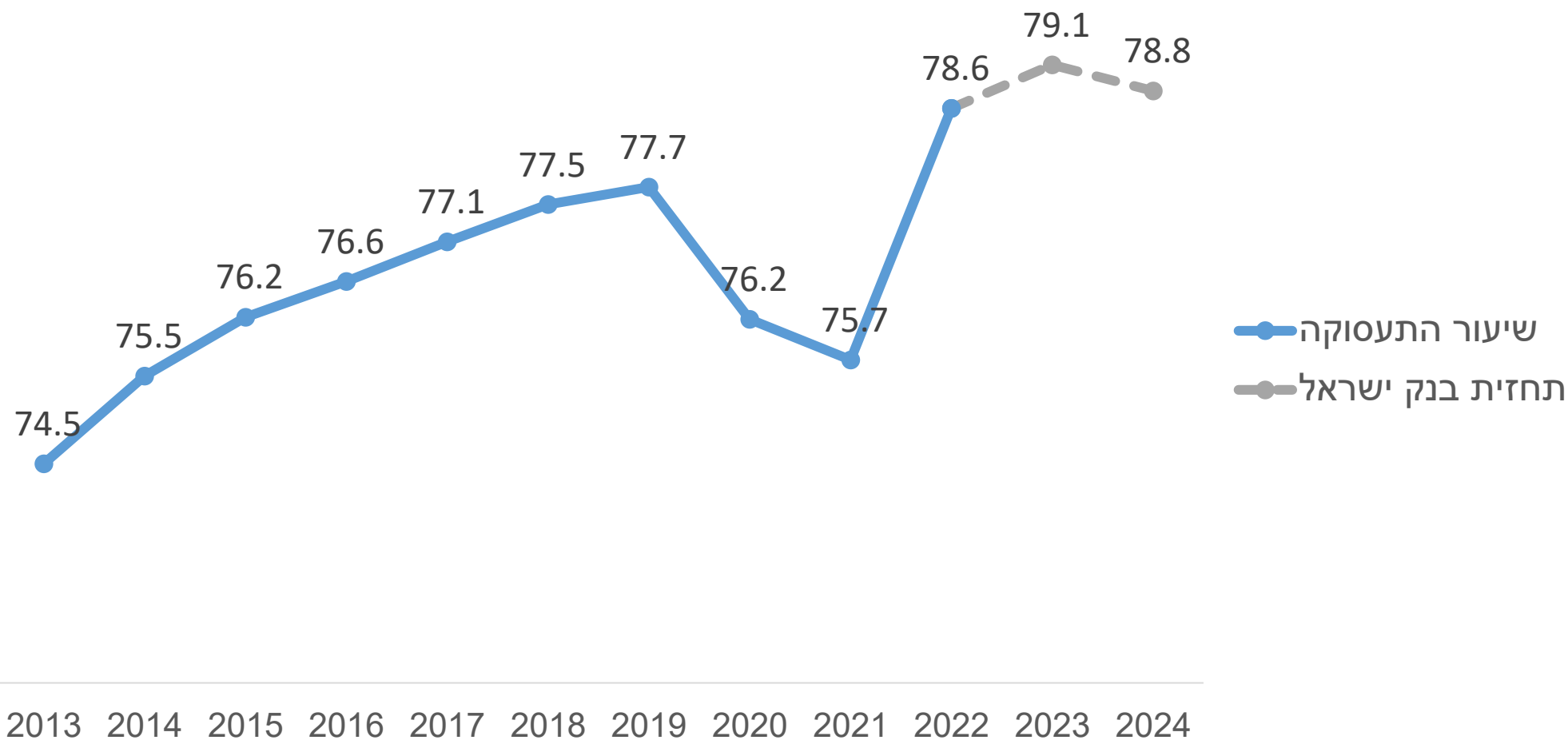
התפתחות הגירעון הממשלתי בישראל (% תוצר)

אינפלציה שנתית

שיעור התעסוקה בגילי העבודה העיקריים (25-64)

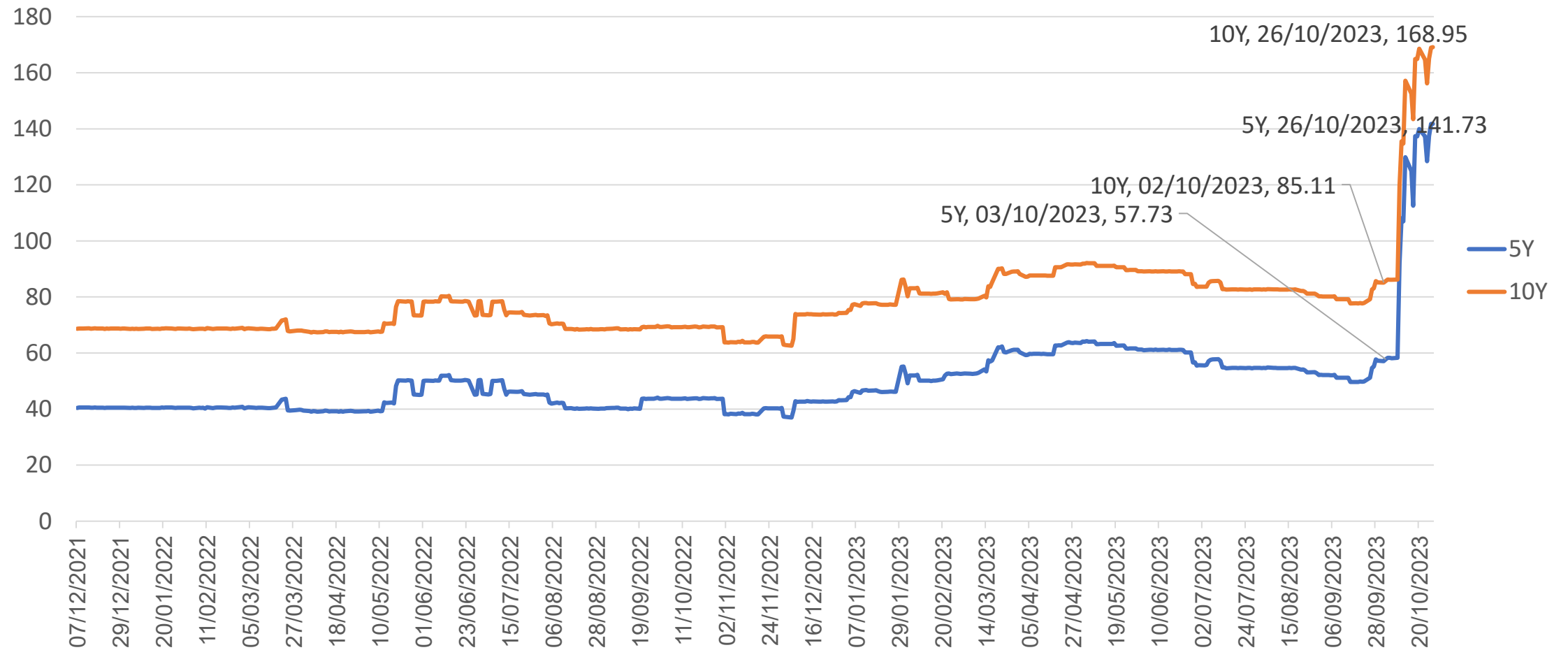

שער החליפין דולר/שקל

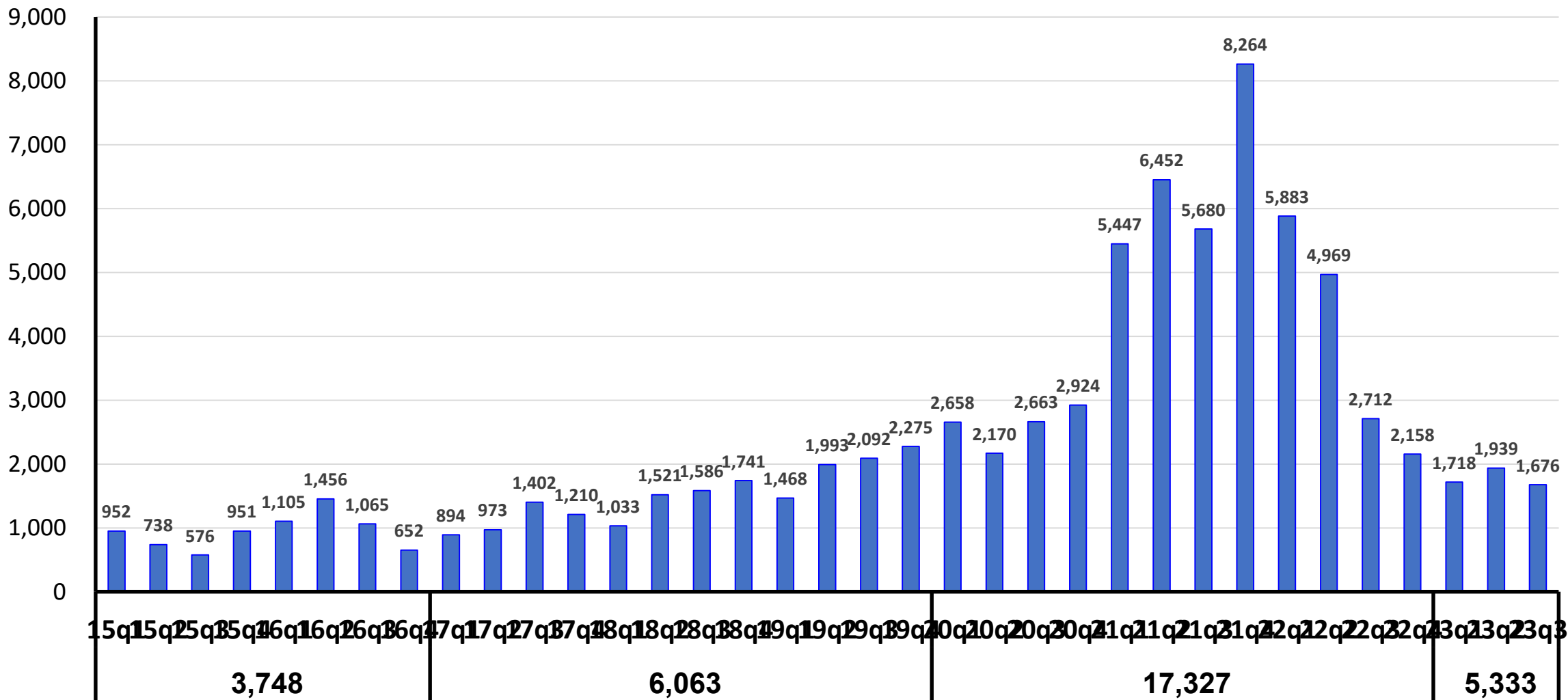

CDS ישראל מול ארה"ב

ההשקעות הזרות בישראל (מיליוני דולרים)

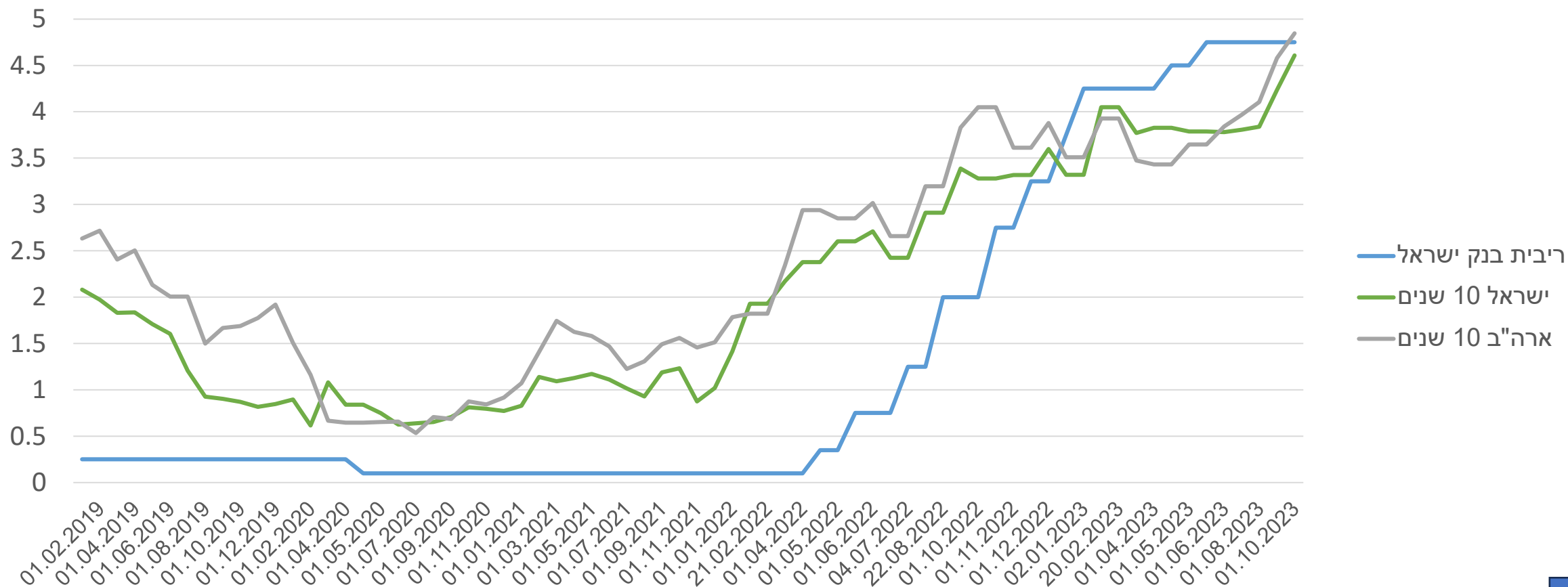

ירידה בקצב צמיחת כוח האדם בענף ההייטק ובמשלחי יד הייטק

*2022-2023	2017-2021	
3.9%	6.2%	בעלי מיומנויות הייטק
6.0%	7.4%	ענף ההייטק

ריבית בנק ישראל, תשואות אג"ח (%)

נוסחת המענק

רכיב שכר

רכיב תשומות

שיעור הפגיעה * הוצאות השכר * 60%	סכום המענק	שיעור הפגיעה (חד חודשי / דו חודשי)
<p>הוצאות השכר –</p> <p>הנמוך מבין (מסך השכר ששולם / כמות העובדים כפול השכר הממוצע במשק)</p>	6%	12.5%-20% / 25%-40%
	9%	20%-30% / 40%-60%
	12%	30%-40% / 60% - 80%
	18%	40%-50% / 80%-100%

המענק לא יעלה על 300 אלף ₪ לעסקים בעלי מחזור של עד 100 מ' ש"ח ועד ל-900 אלף ש"ח לעסקים עד 400 מ' מחזור.